

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat Işıkhana tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Rahmi Aşkın TÜRELİ
İzmir Milletvekili

Ülkemizde iş kazaları sorunu son derece ciddi bir noktada olup her yıl birçok çalışmamız hayatını kaybetmektedir. 30 Haziran 2012 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası da söz konusu kazaların azaltılmasını ve can kayıplarının önlenmesini sağlayamamış, iş kazaları ve can kayıpları artarak devam etmiş ve kamuoyunda iş cinayetleri olarak adlandırılmaya başlanmıştır.

Nitekim, İŞİG Meclisi verilerine göre 2013 yılında 1.235, 2014 yılında 1.886, 2015 yılında 1.730, 2016 yılında 1.970, 2017 yılında 2.006, 2018 yılında 1.923, 2019 yılında 1.736, 2020 yılında 2.427, 2021 yılında 2.170, 2022 yılında 1.843, 2023 yılında 1.932, 2024 yılında 1.897, 2025 yılında 2.105 ve 2026 yılının ilk altı ayında 1.063 kişi olmak üzere 2013-2026 Haziran döneminde toplam 25.923 işçi iş cinayetleri nedeniyle hayatını kaybetmiştir.

Bu veriler, 6331 Sayılı Yasanın iş cinayetlerinin önlenmesinde veya azalmasında hiçbir etkisinin olmadığını göstermektedir. İş güvenliği uzmanlarının ve işyeri hekimlerinin işverenle ücret ilişkisi kurulması ve iş sağlığı ve güvenliği sisteminin piyasa yönelimli özel şirketlerce yerine getirilmesine dayalı "işyeri eksenli denetim" sisteminin işlemediğini son 13,5 yıllık veriler desteklemektedir.

Yine kamu kurumlarının bu sisteme dahil olması gerekirken yapılan yasal değişikliklerle yürürlük tarihinin sürekli olarak ertelenmesi de bütüncül bir sistemin devreye girmediğini göstermektedir.

Bu açıdan bakıldığında Türkiye'nin vakit kaybedilmeksizin iş sağlığı ve güvenliği sistemini yeniden gözden geçirmesi, özellikle inşaat, tarım ve madencilik işkollarına özel düzenlemeleri hayata geçirmesi, ILO normlarına uygun bir sistem kurması zorunluluğu bulunmaktadır.

Bu bilgiler ışığında;

- 1- Ülkemizde yüksek ölümlü iş kazalarının görülmesinin sebepleri nelerdir?
- 2- 30 Haziran 2012 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın bugüne kadar işçi sağlığı ve güvenliği açısından herhangi bir katkısı olmuş mudur?
- 3- İş güvenliği uzmanlarının ve işyeri hekimlerinin işverenle ücret ilişkisi kurulması ve iş sağlığı ve güvenliği sisteminin piyasa yönelimli özel şirketlerce yerine getirilmesine dayalı "işyeri eksenli denetim" sisteminin işlemediğine yönelik tespitlere katılıyor musunuz?

- 4- Kamu kurumlarının iş sağlığı ve güvenliği sistemine dahil olması gerekirken yapılan yasal değişikliklerle yürürlük tarihinin sürekli olarak ertelenmesini nasıl değerlendiriyorsunuz?
- 5- Bu açıdan bakıldığında Türkiye'nin vakit kaybedilmeksizin iş sağlığı ve güvenliği sistemini yeniden gözden geçirmesi gerektiği konusundaki görüşünüz nedir?
- 6- İş kazalarının en yoğun olduğu inşaat, tarım, madencilik işkollarına özel düzenlemeleri hayata geçirmeye yönelik çalışmalarınız var mıdır?
- 7- Çalışma hayatında iş kazalarının önlenmesi amacıyla giderleri kamu tarafından finanse edilen özerk bir düzenleme ve denetleme otoritesine dayalı bir model kurulması konusundaki düşünceniz nedir?
- 8- Çalışma hayatında iş kazalarının önlenmesi ve azaltılmasına yönelik olarak ikincil yasal ve kurumsal somut adımların atılmasına, kalıcı çözümlerin oluşturulmasına yönelik politika ve programları ne zaman hayata geçirmeyi düşünüyorsunuz?